

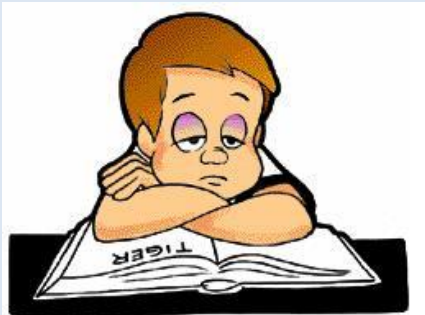
העמותה לקידום החינוך
בתל-אביב יפו

תכניות למידה אישיות

שעת למידה ופרויקט מוח

על מה הכי חשוב לשים דגש בלמידה?

- אנחנו מאמינים בילד וביכולותיו.
- כל ילד יכול להתקדם מעבר לרמתו כיום אם יתאמץ.
- הלמידה היא בקצב של התלמיד ובהתאם להבנה שלו.
- אנחנו מבינים את הקושי שיש לילדים בתחום הלמידה: חשוב לזכור שרוב הילדים שלנו הם התלמידים הכי גרועים בכיתה ושהם סובלים מדימוי עצמי נמוך. לכן נתייחס לחרדה שהלמידה מייצרת בהם, נרגיע אותם ונהנה מהזמן שיש לנו איתם בלי קשר להישגים שלהם.
- תלמיד רעב אינו יכול להתרכז.

שלב ראשון - בירור הרמה הלימודית של הילד

• שיחה עם המחנכת- שאלות מנחות:

- האם הילד ברמת הכיתה או שאינו ברמת הכיתה? השאלה לגבי עברית, אנגלית ומתמטיקה.
- באילו מקצועות הוא צריך הכי הרבה עזרה? (שניים מתוך השלושה)
- האם הוא מקבל עזרה פרטנית בבית הספר במקצוע כלשהו?
- מהן המטרות שאת מציעה שנציב לו לשנה זו? למשל- שיפור ציון במקצוע מסוים, עליית הקבצה, שיפור מיומנות כמו כתיבת תשובה מלאה, הרחבת אוצר מילים או לימוד טכניקה של עבודה יסודית.
- אילו נושאים נלמדים השנה בכיתה במקצועות אלו? למשל- משוואות עם נעלם ראשון, טקסט מדעי וספרותי וכו'.
- במידת הצורך נדבר עם המורה המקצועית לאנגלית או מתמטיקה.

שלב ראשון- בירור הרמה הלימודית של הילד

• שיחה עם ההורים- שאלות מנחות:

- באילו מקצועות הילד צריך עזרה לדעתך?
- האם הילד מקבל עזרה בשעות אחר הצהריים במסגרת אחרת? (במתנ"ס, מורה פרטי וכו')
- במידה והילד שנה ראשונה במוח: מה היו הציונים בתעודה בשלוש המקצועות האלו? (בערך לזכרוכם- נמוך? גבוה?)

שלב ראשון- בירור הרמה הלימודית של הילד

- פגישות ראשונות עם הילד:

- נסתכל בספרי הלימוד וננסה להבין אילו נושאים נלמדים השנה בכיתה.
- נבדוק אם אכן הילד זקוק לעזרה במקצועות שעליהם דיברו המורה/ ההורים או שיש מקצועות אחרים שבהם הוא נכשל או שרמתו נמוכה מאוד. נבדוק זאת על ידי שניתן לילד דפי עבודה ונראה כיצד הוא ממלא אותם, האם טועה, כיצד כותב, איך מחשב וכו'.
- נשאל את הילד על מה הוא רוצה לשים דגש, במה חשוב לו להשתפר, מה היה לו קשה בשנה שעברה.
- במידה והילד כבר שנה שנייה בפרויקט נקרא את הסיכום שרשם עליו מורה מוח של שנה שעברה. יישלח בקרוב על ידי לכל מורה למייל /ווטס אפ.

שלב שני - קביעת המטרות לכל תלמיד

- לאחר כל אלה נקבע לכל ילד מטרות אישיות.
- לכל ילד 2 מטרות ב- 2 מקצועות.
- פרויקט מוח איננו מועדון שיעורי בית.
- בפרויקט ניתן לילדים דפי עבודה שהכנו להם מראש בנושאים הנבחרים.
- דוגמאות למטרה אישית:
- לילד ברמת הכיתה- שיפור בציון, עליית הקבצה. במקרה זה נציין במטרה מה היה הציון בשנה שעברה.
- לילד שאינו ברמת הכיתה- נבחר נושא ליבה שחשוב שהילד יידע.

שלב שני- קביעת המטרות לכל תלמיד

- **דוגמה לנושאי ליבה בעברית:** הקניית שליטה בא"ב ובניקוד, שיפור שטף הקריאה, כתיבת תשובה מלאה, שיפור באוצר מילים, עבודה על שגיאות כתיב, התבטאות עשירה יותר בכתב (לא לכתוב כפי שמדברים), איתור מידע בתוך טקסט.
- **דוגמא למטרות של דרכי למידה:** עבודה יסודית ולא פזיזה, קריאה והבנה של הוראות, התמודדות מיטיבה עם חרדת מבחנים (למידה מוקדמת, ארגון חומר, פעולות מרגיעות לפני מבחן).
- **מטרה צריכה להיות ספציפית:** "שיפור בעברית" או "שיפור קריאה וכתיבה" זו אינה מטרה. חשוב שבתוך כל מקצוע ננסה להבין מה הקושי.

חשבון לגילאי היסודי

- חיבור וחיסור בעשרת הראשונה
- הכרות עם לוח המאה
- חיבור וחיסור בתחום המאה
- הכרות עם תחום הרבבה והמיליון.
- חיבור וחיסור ארוך
- לוח הכפל והחילוק
- כפל וחילוק ארוך
- שברים פשוטים- הכרות עם נושא השברים
- חיבור וחיסור שברים
- כפל וחילוק שברים
- שברים עשרוניים
- אחוזים
- בסיס לטריגונומטריה- מה זה ריבוע? מה זה צלע?
- בסיס למשוואות בנעלם ראשון.

שלב שלישי - בניית השיעורים

- יש להעביר אלי את המטרות של הילדים עד לתאריך 5/12.
- בהתאם למטרות תקבלו חומרי למידה. החומרים יינתנו כרגע מתוך המאגר הקיים, בהמשך השנה יורחב המאגר בהתאם לצרכים שלכם.
- בתחילת השיעור עדיף ללמוד חומר חדש בהתאם למטרות. חצי שעה או $\frac{3}{4}$ שעה בהתאם לתלמיד. אח"כ הפסקה. לאחר מכן אפשר לעשות ש.ב או להתכונן למבחן. אם אין אז נעבוד על חומר יותר קליל, נשחק במשחקי למידה - בהתאם לעייפות וליכולת הקליטה.

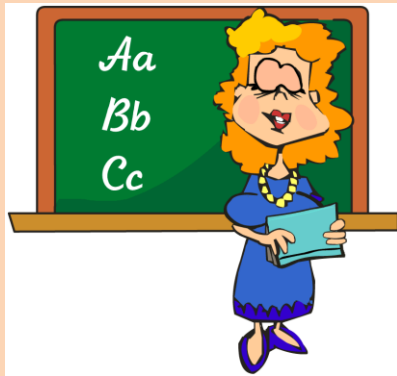
עבודה עם תלמידי החינוך המיוחד

- חזרה חזרה חזרה
- פרקי למידה קצרים: 2-3 פרקי למידה של רבע שעה- עשרים דקות מספיקים.
- לשאול את הילד אם הוא עדיין מרוכז, עייף, רעב וכו'.
- להסתכל בעיני התלמידים ולשים לב אם הם "אתכם".
- לזכור שיש הצלחות גם עם התלמידים האלו אז אל ייאוש! מתקדמים לאט אבל בטוח.

קשר עם המחנכות

- בסוף שנה שעברה הילדים מילאו משוב וציינו שהמורות בביה"ס אינן מבחינות בהתקדמות שלהם. לכן השנה נתקשר 5 פעמים במשך השנה למחנכות (אני אזכיר לכם לעשות זאת):

1. התייעצות על המטרה האישית
2. עדכון על המטרה שנבחרה
3. עדכון על ההתקדמות של התלמיד
4. בקשה לפרגון מול כל הכיתה על ההשקעה והמאמץ. מורות חביבות במיוחד מכינות לילדים תעודת הצטיינות.
5. שיחת סיכום- אילו מטרות הושגו, מה לא ולמה לדעתנו ולדעתה זה קרה. להודות למורה על העבודה המשותפת לאורך השנה.

תשלום

- כל ילד משלם 10 ₪ לשיעור.
- יש לשלם על שיעורים שבוטלו ברגע האחרון.
- ביטול ברגע האחרון הוא הודעה על ביטול ביום השיעור.
- אם מבטלים ערב קודם או אם מזיזים את השיעור לזמן אחר זה לא נחשב ביטול ברגע האחרון.
- חשוב לעדכן את רכז מוח במועדונית על הברזות.

הערכת ביניים

- בט"ו בשבט 31/1 או במהלך ינואר יחולקו תעודת מחצית-חובה לצלם בווטס-אפ ולשלוח לי.
- בשלב זה נבחן את המטרות שלנו ונחשוב: האם יש מטרה דחופה יותר, כמו נכשל במקצוע אחר? האם הילד מתקדם לפי המטרה שלו? האם הילד כבר השיג את המטרה שלו? אולי המטרה שקבעתי בהתחלה לא היתה המטרה המתאימה?
- בהתאם לכך תדרשו לשלוח אלי מטרות מעודכנות.

קשר חיובי עם התלמיד

- להקדיש זמן בתחילת השיעור לשיחה
- משחק משותף בהפסקות
- "יום כיף" באמצע השנה- שיעור שמוקדש למשחק משותף, שיחה ואכילת ג'אנק.
- חלוקה של תעודות הצטיינות לאורך השנה- מוזמנים לבקש תעודות כשתרגישו שיש צורך.
- מסיבת סוף שנה בה יחולקו לכל ילד מחמאות אישיות מול כולם. (בנווה עופר, בית חם ומצובה מסיבה מיוחדת, בשאר המועדוניות כחלק ממסיבת סוף השנה במועדוניות).

סיכומי שנה

- שאלון שביעות רצון למורה ולתלמיד
- מילוי סיכום של המטרות וסיכום למידה לתלמיד
- שליחה של תעודת סוף שנה אלי בווטס-אפ.

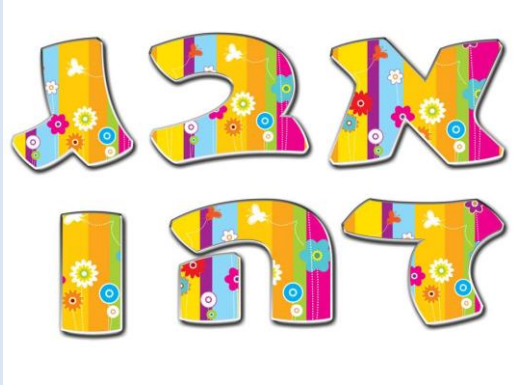

טיפים בנושא למידה

- טרום קריאה: קשר בין מילים שמתחילות / מסתיימות באותה אות.
- טרום חשבון: לימוד ספירה ומנייה.
- רכישת הקריאה: ביסוס שליטה בא"ב ובניקוד.
- בסיס בחשבון: חיבור וחיסור בתחום העשרת הראשונה (1-10) עם טושים. לאחר שיש שליטה עוברים לתחום 1-20.
- כיתות ב'-ג'- לא לחשב עם האצבעות!!! להפנים כמויות.
- כיתות ד'-ו'- להפריד בין הבנת הנקרא והבנת החומר (מדעים למשל).
- כיתות ד'-ו'- אפשר לכתוב "נוסחה" בראש העמוד שתעזור לו.
- תנ"ך: ללמוד לאתר פרקים ופסוקים, להבין את שפת התנ"ך או ללמוד את הסיפור במילים פשוטות.

רכישת קריאה

- לימוד יסודי של א"ב וניקוד
- מילים קצרות או הברות- מנוקדות.
- משפטים עם מילים קצרות.
- משפטים ארוכים יותר ומנוקדים.
- טקסטים של חצי עמוד עד עמוד.

חשוב! לשים לב שהילד מבין את המשמעות ולא מבצע "קריאה טכנית".

- טקסטים של חצי עמוד עד עמוד- לא מנוקדים.
- הוצאת מידע מטקסט.
- הרחבת אוצר מילים.
- עבודה על שגיאות כתיב.

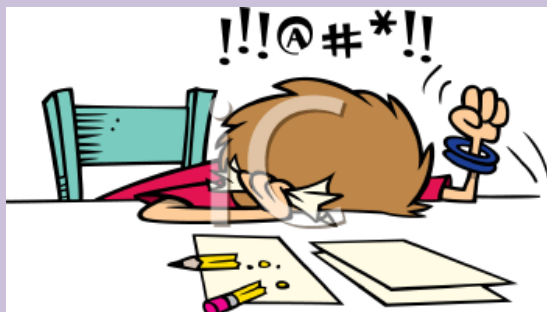
כיצד עובדים על אוצר מילים / שגיאות כתיב?

- מחברת אישית- "המילון של ..."
- כל יום/ שיעור לומדים 2-3 מילים.
- הילד צריך לכתוב במילון שלו את המשמעות במילים שלו/ לכתוב את המילה כמה פעמים עד שזוכר איך לכתוב אותה.
- הילד צריך לשנן את המילים במהלך השיעור/ שעת למידה.
- לאחר השינון לוקחים לו את המחברת ובוחרים אותו על המילים החדשות ועל מילים מהשיעורים הקודמים. אפשר לתת לו דף עם מילים ללא פירוש, הכתבה או דף עבודה שיש בו את המילים עם אותיות חסרות.
- חשוב לפרגן ולתת לילד ציונים גבוהים כשמצליח.
- לזכור על מה עובדים- על הבנת משמעות הטקסט או על כתיבה? (כדי לתת לילדים תחושת הצלחה)

לימוד כתיבה

- לימוד כתיבה נכונה של האותיות (לפי דפי אותיות עם קווקווים). לשים לב לאותיות שמורכבות משני קווים ומאיפה הילד כותב את הקו. לא להתבייש להיות קפדן וקטנוני.
- לשים לב שהילד הפנים את צורת הכתיבה הנכונה.
- דרך הכתיבה נוכל לראות אם הילד זוכר את כל האותיות ומשמעותן. אם אינו זוכר- נחזור ונלמד את האותיות שאיננו יודע ונזכיר איזה צליל הן יוצרות.
- החזקה נכונה של העיפרון.
- לשים לב לילדים שכותבים חזק או חלש מדי.
- רווחים בין מילים.
- לא לגלוש לשוליים.

שעת למידה

- נבדיל בין "שגרה" לבין "חירום".
- למידה עצמאית אינה סותרת עבודה לפי מטרות מותאמות לילדים.
- נסתכל על שבוע הלמידה כמכלול.
- מוזמנים להתייעץ איתי על מקרים מיוחדים.
- במקום ללמד חברים- עדיף שישחקו במשחקי למידה.
- ארבע בריבוע איננו משחק למידה.

ולסיכום....

- הכי חשוב להאמין בילדים.
- נזכור שהלמידה היא התחום הכי קשה שלהם. בכדורגל רבים מהם טובים מאוד.
- לשים לב לכל התקדמות קטנה ולפרגן.
- לנסות להבין מהו הפער הלימודי? איפה הילד איבד את הכיתה?
- סוגיית שיעורי הבית המרובים שאינם קשורים לרמת התלמיד.
- לשים לב שמורות נוטות לעשות "קפיצות" בחומר כדי להספיק למבחני המיצ"ב.
- שם הילדים שלנו נוטים להיפרד משאר הכיתה.
- לשים לב שהילדים נוטים להסתיר את הנכשלים שלהם ומבקשים לעבוד על מה שהם טובים בו.